



## Arnika – Centrum pro podporu občanů

Chlumova 17, 130 00 Praha 3

IČ: 709 472 61

e-mail: [cepo@arnika.org](mailto:cepo@arnika.org)

[www.arnika.org/o-centru](http://www.arnika.org/o-centru)

tel./fax: 222 781 471, GSM: 774 406 825



V Praze, dne 27. srpna 2014

DATOVOU SCHRÁNKOU

Vážený pan

Richard Brabec

ministr životního prostředí

Vršovická 65

100 10 Praha 10

### **Protiprávní kácení zeleně Správou železniční dopravní cesty – žádost o informace podle zákona č. 123/1998 Sb., resp. podle zákona č. 106/1992 Sb., a výzva k řešení potenciálně velmi závažného zásahu do přírody a krajiny v celé ČR**

Vážený pane ministře,

17. března 2014 jsme Vám zaslali dopis zabývající se příčinami mizení stromořadí a možnými způsoby odstranění těchto příčin. Upozorňovali jsme v něm také na snahy správců zeleně podél železničních tratí obcházet ustanovení zákona o ochraně přírody, které jim nedovoluje kácet stromy bez povolení orgánu ochrany přírody. Již tehdy jsme měli informace o případech, kdy pod záminkou zajištění bezpečnosti železniční dopravy byly káceny i vzrostlé stromy a stromořadí.

Prostřednictvím pana náměstka Vladimíra Dolejského, ředitele sekce ochrany přírody a krajiny MŽP, se nám mimo jiné dostalo v dopise ze dne 2. dubna 2014 (č. j.: 20158/ENV/14) následujícího ujištění (cituji):

„Za závažný aktuální problém v ochraně dřevin považujeme, plně ve shodě s Vámi, i snahu Správy železniční dopravní cesty, státní organizace (dále jen SŽDC), aplikovat nezákonný přístup, založený na konstrukci soukromé advokátní kanceláře, že dřeviny v obvodu a na stavbě dráhy nepodléhají ochraně podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen ZOPK). Tento přístup, oficalizovaný vydáním Metodického pokynu pro údržbu vyšší zeleně, začala SŽDC široce aplikovat v rámci údržby železničních tratí a MŽP v současnosti využívá veškerých dostupných nástrojů, jak přimět tuto organizaci k okamžitému ukončení jednání, které považuje za protiprávní.“

Na základě nám známých faktů a podnětů občanů podaných naší ekoporadně máme důvod se obávat, že protiprávní jednání SŽDC dále pokračuje, dokonce v rozporu s podmínkami stanovenými ČIŽP v Rozhodnutí o stanovení podmínek pro výkon činnosti, č. j. ČIŽP/10/OOP/SR01/1404020.018/14/RPA, ze dne 9. 6. 2014. Toto rozhodnutí je přitom předběžně vykonatelné, tj. bez ohledu na právní moc.

**Z výše uvedených důvodů žádáme o následující informace v souladu s informačními zákony:**

1. Ztotožňuje se MŽP s výkladem pojmu „nežádoucí dřeviny“, tak jak je uveden v Metodickém pokynu pro údržbu vyšší zeleně SŽDC, účinném od 21. 2. 2014? Jde nám o srovnání pozic Ministerstva životního prostředí a Ministerstva dopravy.
2. Má MŽP údaje, jak velké plochy lesních porostů (ha) a kolik desítek tisíc stromů rostoucích mimo les spadají do kategorie „nežádoucí dřeviny“ podle výše uvedeného Metodického pokynu SŽDC a jaké zásahy do lesa a nelesních dřevin již byly provedeny od 1. 11. 2013 (resp. od 13. 3. 2014, kdy bylo vydáno předběžné opatření ČIŽP) do data podání této žádosti (ať již přímo SŽDC nebo jí najatými subjekty), vzhledem k rozsáhlé síti drah spravované SŽDC? Pokud ano, žádáme o sdělení těchto údajů, pokud nikoli, žádáme alespoň o kvalifikovaný odhad. Pokud MŽP není schopno učinit ani kvalifikovaný odhad, učiní nějaké kroky k získání dat o zásazích chystaných SŽDC, pokud ano, jaké?
3. Bylo se SŽDC zahájeno sankční řízení za kácení dřevin rostoucích mimo les bez povolení orgánu ochrany přírody?
4. Jaká aktuální opatření na své úrovni MŽP činí, aby organizaci SŽDC zabránilo pokračovat v protiprávní činnosti?
5. Jsou již známy výsledky činnosti pracovní skupiny resortů Ministerstva životního prostředí a Ministerstva dopravy, která podle zpráv z tisku má řešit vzniklý rozpor?
6. Hodlá MŽP vyjít vstříc požadavkům železničářů a novelou ZOPK oslabit ochranu zeleně?
7. Kdy MŽP vydá Metodickou instrukci k aplikaci § 8 a § 9 ZOPK, jejíž přípravu pan náměstek Dolejský považoval ve výše uvedeném dopise z 2. dubna 2014 za stěžejní, s čímž můžeme jen souhlasit? Podle našich informací v ní měly být jednoznačně definovány povinnosti a pravomoci pro kácení u železničních drah (k § 8 odst. 1 ZOPK).

**Podle našich informací mohlo být od listopadu loňského roku do dubna roku 2014 protiprávně pokáceno téměř 2 000 ks dřevin a asi 70 000 m<sup>2</sup> zapojených porostů.**

Neodvážujeme se odhadovat, jaký je aktuální stav, když tato činnost podle všeho nadále pokračuje.

Jak je uvedeno v Rozhodnutí o stanovení podmínek pro výkon činnosti, č. j. ČIŽP/10/OOP/SR01/1404020.018/14/RPA, ze dne 9. 6. 2014, jednotlivé organizační složky SŽDC skutečně postupují podle Metodického pokynu pro údržbu vyšší zeleně, který nabyt účinnosti dne 21. 2. 2014, a který je založen na objednané právní argumentaci advokátní kanceláře Vyroubal Krajhanzl Školout, že na dřeviny v obvodu dráhy se ZOPK nevztahuje - k jejich kácení není třeba povolení orgánu ochrany přírody.

Z tohoto pokynu vyplývá, že s vyloučením postupů dle ZOPK mají být vykáceny tzv. nežádoucí dřeviny. **Velmi znepokojující je výklad termínu nežádoucí dřeviny: „Za takové budou mimo jiné označeny všechny dřeviny, které představují i jen potenciální zdroj ohrožení dráhy v případě jejich pádu nebo pádu jejich nadzemních částí (větví apod.). Za takové budou dále označeny i ty dřeviny, které svým opadem (listím, větvemi) zhorší provozní vlastnosti (adhezi) železniční dopravní cesty.“**

Tento výklad nelze chápat jinak, než že SŽDC kácí každý strom, který je v "dopadové vzdálenosti" od kolejí a navíc každý strom, jehož větve a listí mohou dopadnout (být větrem zaneseny?!) na koleje.

V případě nepříznivých povětrnostních podmínek (např. velmi silný vítr) vždy existuje možnost ohrožení bezpečnosti provozování dráhy pádem vzrostlých stromů do koleje. **Ale zcela eliminovat riziko, že za vichřice spadne do koleje strom či jiná překážka bezpečného a plynulého provozování drážní dopravy, není možné.**

**Podle všeho, a to považujeme za obzvlášť nebezpečné, SŽDC vyzývá vlastníky pozemků v blízkosti dráhy k odstranění stromů.** Činí tak podle našeho názoru velice zavádějícím způsobem. Zdůrazňuje odpovědnost (i trestní) vlastníka pozemků v případě mimořádné události na dráze následkem pádu stromů. Hovoří o nutnosti respektovat zákon o drahách. Vůbec však nezmiňuje ZOPK, který je ve vztahu k zákonu o drahách zákonem speciálním a jehož porušením (v případě kácení bez povolení ZOPK) se vlastník vystavuje sankcím. Považujeme to za jednostranné působení na vlastníky pozemků, což je od státní organizace, kterou SŽDC je, rozhodně nezodpovědné.

Vážený pane ministře, uvítáme proto nad rámec poskytnutí výše požadovaných informací v souladu s informačními zákony jakákoli další sdělení, návrhy na jednání apod., která by mohla rozptýlit naše obavy z dosud jednostranné mediální prezentace problému zeleně u železnic.

S pozdravem, za Centrum pro podporu občanů,



.....  
Arnika – Centrum pro podporu občanů

RNDr. Marcela Klemensová, vedoucí kampaně Zachraňme stromy